

Obsah

Úvod	9
------------	---

I.

NÁSTROJE UMOŽŇUJÍCÍ VERBÁLNÍ KOMUNIKACI	11
1. Ústrojí dýchací (respirační)	11
2. Ústrojí hlasové (fonační)	14
3. Ústrojí artikulační	20
4. Ústrojí sluchové	22

II.

HLÁSKY	25
1. Klasifikace českých samohlásek	26
2. Klasifikace českých souhlásek	26

III.

SPISOVNÁ VÝSLOVNOST ČEŠTINY	29
1. Nejdůležitější principy ortoepie češtiny	32
2. Stručná pravidla ortoepie češtiny	33
2.1 Výslovnost českých slov	33
2.1.1 Samohlásky	33
2.1.2 Souhlásky	34
2.2 Výslovnost cizích slov	43
2.2.1 Obecné zásady	43
2.2.2 Jednotlivé případy výslovnosti cizích slov	44
2.3 Nejdůležitější zásady při nácviu výslovnosti a nápravě chyb	45

IV.

MODULACE SOUVISLÉHO PROJEVU	47
1. Základní jednotky souvislé řeči (frázování)	47
1.1 Slabika	48
1.2 Takt	49
1.3 Promluvový úsek	50
2. Zvukové prostředky souvislé řeči - modulační prostředky	51

2.1	Melodie řeči	53
2.2	Dynamika řeči	54
2.3	Barva hlasu	56
2.4	Tempo řeči	57
2.5	Pauza	58
3.	Neverbální prostředky vyjadřování	60

V.

VÝSTAVBA MLUVNÍHO PROJEVU	63
1. Rétorika – kultura mluveného slova	63
1.1 Kultura mluveného slova	64
1.2 Řečový vzor	64
2. Mluvíme spisovně	65
3. Mluvená a psaná podoba spisovné češtiny	66
4. Typy projevů	68
5. Specifika mluveného projevu	71
6. Příprava projevu	74
6.1 Námět	75
6.2 Ujasnění role	78
6.3 Kompozice	78
6.4 Interpretace – přednes	80
6.4.1 Technika řeči	80
6.4.2 Způsob přednesu	83
6.4.3 Některá řečnická schémata, obraty a figury	84
7. Typy argumentů a způsob argumentace	86
7.1 Předpoklady úspěšné argumentace	89
7.2 Působivost praxe	90
7.3 Nevhodná argumentace	91
8. Nejčastěji používané typy projevů	95
8.1 Referát – informace, zpráva	95
8.2 Komentář	96
8.3 Hodnocení	97
8.4 Projevy „uvozovací“ čili „okrasné“	98

VI.

OSOBNOST ŘEČNÍKA	101
1. Řečník (mluvčí) při vystoupení	102
2. Řečník a téma	105

VII.

ROZHOVOR – DISKUSE	107
1. Rozhovor z pohledu teorie	107
2. Hlavní zásady účinné diskuse	108
3. Otázky v rozhovoru	110
4. Taktiky použitelné v rozhovoru	112
4.1 Téma – jeho volba a rozvedení	112
4.2 Argumenty a protiargumenty	113
4.3 Přirovnání a příklady	114
4.4 Odkaz na autoritu	114
5. Taktní kritika	115
6. Konfliktní rozhovor	116
6.1 Řečnické triky	116
6.2 Pravidla pro odstranění konfliktnosti diskuse	120

VIII.

PRAKTICKÁ CVIČENÍ	123
1. Dechová cvičení	123
2. Hlasová cvičení	125
3. Artikulační cvičení	128
4. Nácvik modulace řeči	135
5. Cvičné texty	138
Literatura	145